

STUPARUL ROMÂN

REVISTĂ LUNARĂ PENTRU RĂSPÂNDIREA
ȘI PROPAGAREA CUNOȘTINȚELOR
ALBINĂRITULUI RAȚIONAL

REDACȚIA:

NICOLAE VOINA

Vaidei p. Orăștie, jud. Hunedoara,
propagandist apicol al Min. Instr.

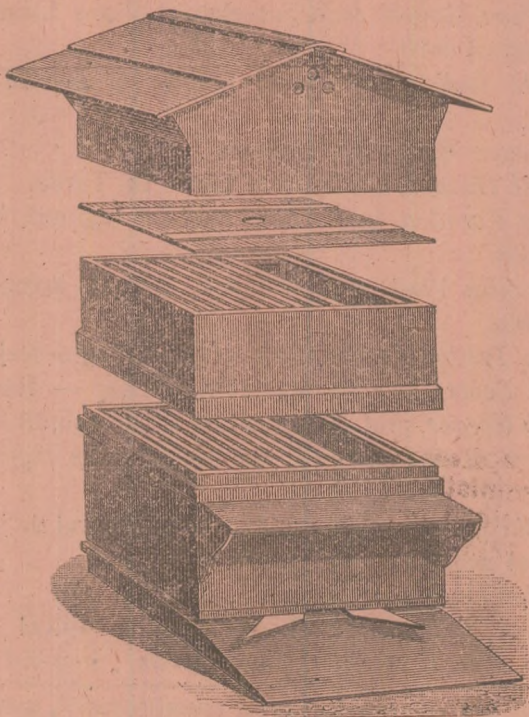
ADMINISTRAȚIA:

„STUPARUL ROMÂN“
DEVA „Librăria Românească“.

Articolele și întrebările din bransa stupăritului să trimit la Redacție,
bani, abonamente și reclamații la Administrație.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an, în România, 150 Lei. — Un număr 16 Lei.

Stupul Dadant-Blatt.

CUPRINSUL:

Probleme vechi și nouă. — Descrierea stupului Dadant-Blatt. — Albina Fisico-Chimistă. — Albinele lui Aristaeu. — Priviri generale asupra situației apiculturii noastre în timpul de față. — Primul roi artificial. — Insușirile individuale ale stupilor. — Lucrări în April. — Un apel, către apicultorii din Ardeal, Banat și părțile Ungurene. — Diverse. — Poșta Redacției, — Vânzare și cumpărare.

Comitetul de redacție:

Dr. Florin Begnescu, medic vet. Președintele societății naționale de apicultură, redactorul Revistei Științelor Veterinare, autorul mai multor cărți de apicultură.

Popovici Cerchez, profesor, directorul școlii de stupărit din Chișinău, autorul unui manual de apicultură.

D. I. Stamatalache, v.-prez. Soc. centrale de apicultură, red. revistei „Buletinul Apicultorilor”, autorul mai multor broșuri populare din domeniul stupăritului.

Al. Popa, (fratele mult apreciatului Popa Liseanu din Ministerul Instrucțiunii)

Gavril Todică, cunoscutul scriitor și marele cercetător al naturii.

Ing. Jean Morărescu, Craiova.

Mihail Găzdac, profesor la Liceu în Turda.

Vasile Corodon, prof. apicol, șef al regiunii II. de apicultură din Cluj.

Alexandru Vlad, preot ortodox, rutinat apicultor în Mag, județul Sibiu.

Preot *Teodor Glodean*, apicultor, Geoagiu-de-jos.

Preot *Sever Păcurar*, apicultor, Gelmar — Hunedoara.

Jacob Gregor, prof. de apicultură șeful regiunii IV. Sighisoara

George Corodan, prof. de apicultură a regiunii III. Satul-Mare.

Ion Vicoveanu, institutor apicol, în Vicorul de jos (Bucovina) absolvent al școlii de apicultură din Viena.

C. Hanganu, mare apicultor, Nicolina-Iași.

Nicolae Voina, dir. școl. propagandist apicol al Min. Instrucției. sub a cărui îngrijire apare revista „Stupăritul Român”.

Posta s'a scumpit în mod considerabil, pentru răspunsuri cerem mărci postale.

Redacția.

Toți apicultorii sunt cu insistență rugați a ne trimite adrese de-ale fraților stupari, să le trimitem numerii de probă.

Acei apicultori, cari nu trimit napoi No. 1 al revistei la Administrație, să consideră de abonați. — Primăriile com. și factorii postali de asemenea sunt rugați a reînainta această revistă, dacă nu află pe adresat.

STUPARUL ROMÂN

REVISTĂ LUNARĂ PENTRU RĂSPÂNDIREA
 ȘI PROPAGAREA CUNOȘTIINTELOR
 ALBINĂRITULUI RAȚIONAL

REDAȚIA:

NICOLAE VOINA

Vaidel p. Orăștie, jud. Hunedoara,
 propagandist apicol al Min. Instr.

ADMINISTRAȚIA:

„STUPARUL ROMÂN“
 DEVA „Librăria Românească“.

Articolele și întrebările din bransa stupăritului să trimit la Redacție,
 bani, abonamente și reclamații la Administrație.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an, în România, 150 Lei. — Un număr 16 Lei.

Probleme vechi și nouă.

Problemă este ori-ce chestie neresolvată. În anumit sens, viața noastră întregă este o țesătură de probleme. În toate părțile ne isbim de probleme.

Dacă ne îndreptăm privirile spre viitor: întâmpinăm numai probleme. Dacă ni-le îndreptăm spre trecut: surprindem nenumărate probleme, la a căror clarificare tot lucrează istoricii, dar pentru aceea tot neclarificate rămân.

O problemă culturală din cele mai interesante, pentru țerile noastre, este și trecutul albinăritului.

Pe timpul lui Homer și Heriod, zona cunoștinței lor geografice ale autorilor grecești încetează pe la Dunăre și Carpați.

Homer nu cunoaște în țerile noastre decât două seminții de popoare: pe *Abii* și pe *Agavi*, oamenii „cei mai iubitori de dreptate dintre toți muritorii“, precum ni-se spune în *Iliada*, cant XII. v. 5—6.

Heriod credea, că *insula fericitorilor* e situată la Dunărea de jos. Probabil insula șerpilor de azi. (În Marea Neagră, 41 km., spre răsărit dela Sulina).

Nici „chiar“ părintele istoriei, taica *Herodot*, nu are multe informații despre țerile noastre și locuitorii lor, pe cari îi numește *Sigini* și *Hiperborei*. În cartea V. cap 9—10, el ne spune: „pământul ce se întinde dincolo de Istros (Dunăre) este o pustietate imensă. Nu-mai despre un singur popor, aflător dincolo de Istros, am putut primi ceva știe, anume despre oamenii cari se numesc *Sigini* și poartă îmbrăcăminte ca *Medienii*. Caii lor sunt aspri peste tot trupul și au păr lung de cinci degete, dar sunt mici și slabi, tâmpiți la bot. În spate nu pot purta oameni, dar prinși la căruțe sunt „foarte buni, iuți la picioare“...

„Dar după spusele *Tracilor*, țerile dedincolo de *Istros* sunt cuprinse albine, din cauza cărora nu poți străbate mai departe. Dar mie nu mi-se pare probabilă știrea aceasta, căci vietățile acestea, precum știm, sunt foarte gingașe de frig. Mai degrabă cred, că țerile dela miazănoapte sunt nelocuite, din cauza frigului“.

Așa scria taica *Herodot* din *Halicarnas*, acu's 2300 de ani.

În privința albinelor nu se înșela. *Transilvania* noastră nu e la marginea de miazănoapte a pământului, cum credea el și cum credeau autorii grecești. Albinelne puteau trăi ca în raiu. Dar e întrebare, dacă *Sagini*, *Agotișii* și ceilalți *Hiperborei* se ocupau sistematic cu albinăritul? Ori albinelele trăiau mai mult în scorburi de copaci, prin codrii seculari?

Eu cred că și popoarele baștinașe se ocupau cu albinăritul (firește, în mod primitiv), dar și pădurile forfoteau de albine, căci altfel nu s'ar fi născut atâtea povești despre lăcomia ursului la miere...

În ori-ce caz, tradițiunea păstrată de *Herodat*, are un fond real. Țările locuite de *Români* totdeauna au avut oa-

recare renume, ca producătoare de miere și ceară. Principele *D. Cantenier* (Descr. Moldovei) vorbind de apicultura cea întinsă a Moldovei, ne spune că locuitorii acestei țări ar fi putut să aibă foloase mai însemnate din această ocupație, de oarece câmpurile sunt pline de cele mai alese flori, iar de altă parte, pădurile încă ofer un material abundent pentru ceară și miere, însă *prin legile țării s'a oprit ca cineva să țină mai mulți stupi decât suferă locul, ca nu cumva prin mulțimea goan-gelor înțepătoare să suferă vecinii.*

În fine, nu e fără interes a se aminti, că două din județele României, anume *Mehedinți* din Oltenia și *Vaslui* din Moldova, poartă câte-o *albină* în emblema lor județană.

Vom vedea altădată că și legendele poporane, apoi toponimia ne dovedesc că albinăritul a fost totdeauna o ocupație favorită a poporului nostru. Cu atât mai vărtos sunt pe deplin justificate silințele oamenilor noștri pricepători de a se organiza și a da un impuls puternic *apiculturii române.*

Gavril Todică.

—X—

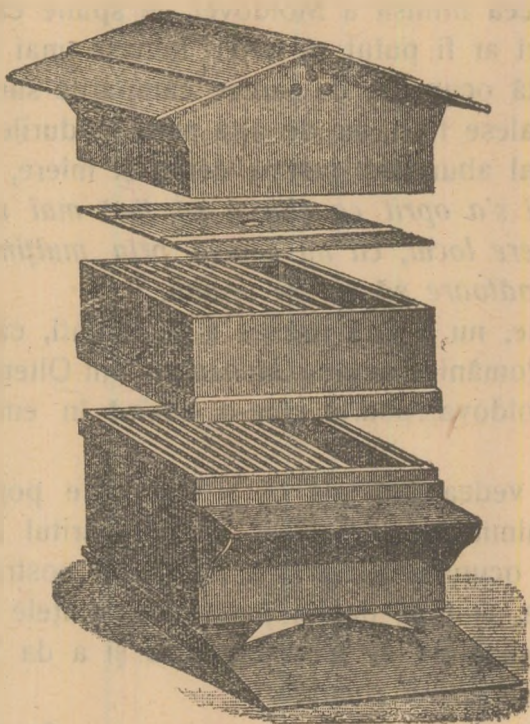
DESCRIEREA stupului Dadant-Blatt

P. CERCHEZ.

Am arătat în revistă ce condiții se cer unui stup sistematic ca să fie bun.

În articolul de față voi face descrierea celui mai răspândit stup pe glob, purtând numele inventatorului american, Dadant, și căruia i s'au adus oarecari modificări de către elvețianul Blatt, din care cauză poartă ambele nume; unii îi mai zic și Dadant modificat. În Basarabia, din cei peste 32.000 stupi sistematici, două treimi aparțin acestui sisteme.

După cum se vede în figură, stupul se compune din următoarele părți :

Stupul Dadant-Blatt.

Corpul, magazinul, acoperișul podeaua și ramele. 1*).

1. *Corpul* e o cutie fără fund și capac cu pereții încheiați ori în cepi ori în lambă (falț). Dimensiunile interioare pereților sunt 0.45 m. lungime, 0.45 m. lățime și 0.32 m. înălțime. În corp se pun 12 rame lungi de 42 centimetri și înalte de 27 centimetri (dimensiuni interioare. Urechile acestor rame se reazămă pe două lambe făcute una în partea superioară a peretelui din față și alta la peretele din spate, iar pentru a le face nepropolisabile, (albinele să nu le lipească de perete cu propolis) se așează câte-o șină de fier în care sunt făcute niște scobituri din 38 milimetri în 38 mm., lăsând la capete o distanță de 6 mm., adâncimea lambei este de 125 mm., iar lărgimea ei 145 mm.

1*) Manual de apicultură modernă de I. Popovici-Cerchez.

La peretele din față, în partea de jos, este urdinișul lung de 22 de cm., și înalt de 8 mm. Deasupra urdinișului se află o poliță, care apără intrarea de razele calduroase dela ameză ale soarelui și totodată e și o apărătoare contra ploii.

2. *Podeaua*. Corpul se așează deadreptul pe podea, care are esact dimensiunile exterioare (de pe din afară) ale corpului, afară de partea dinspre urdiniș, care e cu 5—10 cm., mai lungă.

Unii stupari fac podeaua să între perfect în niște lambe făcute la partea de jos (pe dinăuntru) a pereților laterali și a celui din fund, în care caz acești pereți sunt mai înalți cu grosimea podelei. Podeaua are în mijloc o gaură dreptunghiulară lungă de 10 cm. și lată de 8 cm., care se poate închide și deschide prin ajutorul unui capac ce lunecă între două cercevele. Acesta e ventilatorul. Iarna și primăvara e închis, când încep căldurile mari, se deschide, iar ca să nu între prin gaură vre-un dușman al albinelor, capacul e prevăzut cu o sită de metal care acopere perfect deschiderea, lăsând liberă numai trecerea aerului. De altfel, ventilatorul e facultativ, vara putându-se ridica corpul pe niște căluși de lemn ca să pătrundă un curent mai puternic de aer

În fața podelei se prinde cu ajutorul unor bălămăli o scândură lată cât fața stupului, aceasta e scândura de sbor, pe care se așează albinele când vin dela câmp, mai ales vara, în timpul culesului mare.

3. *Magazinul*. Pentru a mări capacitatea stupului, se întrebuițează magazinul. El are exact lungimea și lățimea corpului, dar e numai pe jumătate înalt. În magazin se pun 11 rame numai pe jumătate de mari ca cele din corp (43 cm. \times 13,5 cm.) Distanța între rame aci este de 42 mm., în loc de 38 pentru ca albinele făcând celulele mai adânci cu 4 mm. împiedică prin aceasta pe regină a depune ouă în fagurii din magazin. Magazinul se așează în timpul perioadei melifere deadreptul pe corp, având ramele ori în aceeași direcție cu cele de jos, ori mai bine cu ramele cruciș.

4. Acoperișul, după cum arată figura e construit așa ca să se așeze pe corp cuprinzând în interiorul său magazinul. El se face ori cu două închinări cum e în figură, ori numai cu una în spre spate, în acest caz se acopere cu o tablă de tinichea ori de zinc.

Accesorii. Pentru a mări sau micșora capacitatea corpului,

se întrebunţează *diafragmele*, care nu sunt altceva decât nişte rame, al căror loc gol este ocupat de o scândură.

Deasupra corpului, pentru albinele să lucreze la întunec, se pun nişte scândurele (6—7) late de 8—10 cm. şi lungi de 48 cm. Între ele şi partea de sus a ramelor e un spaţiu de 6—8 mm. pe unde pot circula albinele.

Când trebuie depus magazinul, atunci se ridică scândurelele, se aşează magazinul şi deasupra lui se pun scândurelele.

Pentru iarnă, în locul scândurelelor se pune o saltea groasă de 5 cm. şi umplută cu pleavă ori paie.

Notă. Când producţia e mare se pot pune şi două ori trei magazine.

Mănuirea stupului.

a) *Aşezarea fagurilor artificiali în rame.* Deoarece ramele sunt mari şi pe timpul căldurilor mari, ori la extractor, s'ar rupe fagurii încărcăţi cu miere (o ramă mare plină cântăreşte 4 kg) fagurii se întăresc cu ajutorul unor sirme subţiri.

Se procedează în modul următor: Cu ajutorul unui sfredel se fac la distanţe egale pe traversa de sus şi cea de jos nişte găuri. Prin găuri se trece sârma, se înoadă un capăt de traversă se întinde bine şi apoi se înoadă la celalalt capăt. Lipirea foilor se face aşezând pe o planşetă de scândură de dimensiunile 41 cm. × 26 cm. o foaie de ceară. (grosimea planşetei e pe jumătate cât traversa de sus), şi peste foaie se pune rama garnită cu sârmă. Se încălzeşte la spirt o rotiţă cu mâner, numită *pinten*, care are prin mijlocul dinţilor un şănţuleţ cât grosimea sârmei. Se încălzeşte la o lampă de spirt pintenul şi cu rotiţa se trece pe sârmă apăsând puţin. Din cauza căldurii, fierul se îneacă în ceara topită, care se răceşte repede şi sârma rămâne lipită de foaie. Foaia să aibă dimensiunile mai mici decât rama, ca să rămână loc liberal pentru dilatarea cerei.

b) *Popularea stupului.* Cel mai uşor mijloc de a popula un stup, este prin introducerea unui roi natural. Iată, cum se procedează: Se vor aşeza în mijlocul stupului 4—6 rame cu foi de ceară, după mărimea roiului, se aşează în faţa stupului o pânză, ale cărei două capete se prin de scândura de sbor, iar restul pânzei se aşterne pe pământ.

Se aduce roiniţa cu roiul şi se scutură toate albinele pe

pânză, cu ajutorul afumătorului îndreptăm albinele în spre urdiniș, după câteva minute vom vedea albinele îndreptându-se în procesiune în spre stup, iar dacă luăm bine sama, se poate vedea și regina, care având picioarele mai lungi calcă peste albine și se îndreaptă spre stup. De îndată ce albinele au intrat în stup și s'au așezat pe rame, se pune câte-o diagramă deoparte și alta a ramelor; se așează deasupra scândurelele și se pune capacul. De se întâmplă ca parte din albine să se așeze pe unul din pereții laterali, le împingem cu afumătorul înspre rame la grupul principal.

A doua zi se face o cercetare sumară, ca să se vadă dacă albinele lucrează bine, sau dacă nu s'a desprins vre-un fagur.

Dacă vremea e bună și e nectar mult pe câmp, după 3 zile se vor da două rame, câte una deoparte și de alta și tot așa din 2 ori 3 zile se va mări capacitatea până ce corpul s'a complectat cu cele 12 rame.

P. S. In numărul viitor, descrierea stupului orizontul Layens.

—X—

Mătci (regine) Italiene!

Apicultorii, cari vor înprospetarea albinelor prin **matce italiene**, să avizeze redacția până în 15 Maiu. Prețul unei regine cu albinele însoțitoare pentru abonații revistei

„Stuparul Român“

este de 280 lei. Reginele sunt din anul acesta și fructificate. Reginele să expediază în ambalaj special, direct dela casa

Lucio-Paglia și fii din Italia,

cele cari sosesc moarte să preschimbă după înapoiere.

! Ceară curată cumpărăm !
● Numai dela stupari. (Cerem mostră) ●

Albina Fisico-Chimistă.

Am demonstrat în revista științelor veterinare, cum că albina este un desăvârșit și iscusit inginer, calcule matematice ce se pot vedea în No. 10, 11 și 12 din sus zisa revistă.

Nesecatul isvor de noutăți, face ca drăguța noastră de albină să fie și o fisico-chimistă de prima forță.

Pe lângă că-și construiește casa dintr'o materie pe care omul nu o poate fabrica, cu toată inteligența lui, dar ea își mai dă seama, că la forma exagonală a celulelor ce pare și-a ales din punctul de vedere perimetric — fiindu-i necesară, o mare economie de material — ceară în construcție — a ales în acelaș timp să-și atribue celulelor construite de ea, o suprafață mai mare pentru acelaș perimetru (vezi No. 12 din revista Veterinară de sub Administrația lui Dr. Florin Begnescu, Galați).

Pentru ce dar albinele și-au însușit să clădească celule în în suprafață mare, pentru acelaș perimetru? Două sunt cauzele acestei dorinți.

1 Pentru înmagazinarea a cât mai multă miere și 2 pentru-că evaporațiunea apei din miere este proporțională cu această suprafață.

Vine întrebarea acum, pentru-ce o asemenea evaporațiune, pentru-ce cu alte cuvinte albinele nu consumă miere neevaporată, — ne coaptă, neoperculată?

Iacă un factor important pe care să-l deslegăm. Apa în natură se prezintă sub trei forme,

Solidă, lichidă și gazoasă.

Din aceste trei forme, pentru albină, cele două prime stări sunt foarte mult dezavantajoase.

a) Pentru-că starea mierei apoase e de natură fermentescibilă, curgătoare, siropoasă, e supusă repede stricăciunii, acrelei, etc., cu atât mai mult în timpul iernei când aerisirea nu se prea poate practica în stup pe cale atât de comodă ca vara în tolul culesului.

b) Starea solidă a apei devine în miere un factor necontestabil, căci apa devenind cristalizată, moleculele ei se așează sub formă de rețea exagonală.

Vara, când apa din miere caută să se evaporeze prin cele două mijloace alese de albină, de aerisire în stup și în afară

când o aduce albina în gușe, acum iarna ea nu mai poate fi exclusă sub forma ei de gheață.

Albinele sunt imobilizate, și chiar dacă ele ar putea să aibă facultatea mișcărilor din vară, le-ar trebui o muncă titanică pentru-ca apa cristalizată să poată fi transformată cel puțin în apă.

Albinele ar trebui să desfășure o căldură riguros necesară, pentru-ca să poată transforma gheața în apă.

Se știe că pentru transformarea gheții în apă, ar fi nevoie de o unitate de căldură pentru o unitate de gram de gheață; pentru ca un gram de gheață să se transforme într'un gram de apă, trebuie ca albina să-și procure sau să producă aproape 80 de calorii-grame.

Ce este această cantitate de căldură?

Această cantitate de căldură necesară să topească gheața, valorează o muncă, o energie, ce se măsoară și se denumește în chilogram-metri.

Adică pentru a ridica un chilogram de greutate la înălțimea de un metru, am întrebuițat o forță, sau am cheltuit o energie de un chilogram-metru.

Un gram calorie, este căldura ce trebuie să o întrebuițez sau munca ce trebuie aplicată la o transformare a unui gram de gheață în apă și care muncă este egală cu 0,423 kilogram-metri, ca și când aș cheltui o forță pentru-ca să pot ridica o greutate de 433 de grame la un metru înălțime.

Această muncă depășește puterea albinei, chiar pentru un om și ea este colosală, darmită pentru o insectă ca albina.

Dar admitând că albina ar lucra nu asupra unui gram, ci asupra sfertului de miligram, și totuși proporționalitatea se menține, și munca devine covârșitoare pentru ea.

Deci, pentru un gram de gheață ce s'ar găsi în celulele vecine, ar trebui ca albinele să caute să desvoalte o energie în căldură de 80 de ori mai mare, ceea-ce ar echivala atunci cu cele 423 grame ridicate la o înălțime de un metru.

Iată dar, pentru care cuvânt albinele din vreme, de cu vară, caută prin ori-ce mijloc și ușor, se poată evaporă cât mai multă apă și cât mai repede, pentru a nu o prinde vremea rea de iarnă.

Comisiunea fisico-chimistă de ingineri ai albinelor, au avut în vedere să raporteze la timp cazul, inginerilor matematici constructori, căror le-a arătat cum ar fi de cuviință să fie modelul

celulelor în construcție, pentru-ca o asemenea formă să fie corespunzătoare unui ușor mijloc de depozitare și evaporatiune.

Arhitecții, conform calculilor lor, au căzut de acord, că forma specifică a celulelor în funcție de mare suprafață, pentru depozitare și evaporatiune, n'ar fi decât exagonul regulat, bine 'nțales încă odată în raport cu perimetrul economic.

N'a fost destul numai atât.

Albinele chimiste, au mai tras o concluzie foarte judiciabilă, pusă în formulă sub formă de ecuație-chimică.

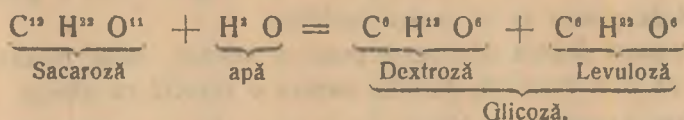
Se știe că albinele recoltează din flori, nu mierea propriu zisă, ci nectarul lor.

Acest nectar se găsește amestecat cu apă, sub formula chimică $C^{12} H^{22} O^{11} + H^2 O$, numită în chimie sacaroză.

Raportul comisiei, au găsit cu cale ca apa din formulă trebuie să dispară.

Cum acești ingineri n'aveau la'ndemână aparat sau săruri chimice, pentru-ca nectarul să fie supus unei operațiuni de laborator, s'a recurs la o operație practică de ventilațiune.

Pe lângă toate astea, procesul chimic se operează și în gura albinei. Cele două operațiuni sunt concordante, pentru-ca formula sacaroză $C^{12} H^{22} O^{11} + H^2 O$, să devie în investită, glicoză, su două forme: Dextroză și Levuloză.

Deci, evaporatiunea apei din miere e un factor de mare importanță pentru depozitul melifer ce-l acumulează albina de cu vară pentru iarnă.

S'a remarcat, că albinele adese-ori, mai cu seamă când recolta este foarte bogată, nu pot pridi cu evaporatiunea apoasă din miere, deși se silesc din răspuți — și prin toate mijloacele, depunându-o pe cât se poate în mică cantitate în celule largi — cu mare suprafață, adese-ori împrăștiind mierea pe căpăcelele celulelor — trântori.

Această importantă observațiune, a atras atențiunea apiculorilor, cari și-au dat seamă că trebuie să întrebuițeze de cu vreme faguri artificiali în celule scunde, dar de suprafață mare,

cum ar fi celulele de trântori, întrebuințată mai cu deosebire în secțiunile din etajul de sus.

În general, coeficientul de evaporațiune este în totdeauna mare în raport direct cu recoltele îmbelșugate, pentru care cuvânt iscusiții apicultori preconizează mai puține colonii — dar puternice, decât o prisacă cu stupi mulți, slabi, și piperniciți.

De altfel, coloniile puternice sunt întotdeauna avantajate din toate punctele de vedere, mare rendement, economie de timp și bani și mulțumire sufletească; pe când din contră, o stupină neglijată e în raport invers cu avantajele de mai sus.

Ioan Morărescu-Craiova.

Albinele lui Aristaeu.

Cei vechi aveau cele mai bizare credințe despre nașterea albinilor. Astfel într'alte credințe era și aceea că albinele se nasc din mădular de taur.

Vergiliu ne istorisește că între Olymp și Ossa trăia un păstor, numit Aristaeu, fiul lui Apollo și al nimfei Cyrene. Acesta era un mare cultivător de albine, de cari nu se putea despărți.

Aristaeu, văzând odată pe frumoasa nimfă Eurydice, soția lui Orfhen, e cuprins de dragoste față de ea și se ia după ea ca s'o prindă. Biata nimfă fuge de el și prin iarbă calcă pe un șarpe, care o mușcă de picior și după puține zile se prăpădește.

Durerea lui Orfhen a fost nemărginită și l'a ținut toată viața. Dar nu numai a lui, ci și a tuturor, cari au cunoscut pe tinăra Eurydice.

STUPARI

Nu primiți în curțile voastră pe bostinari. Ei aduc boalele infecțioase a albinelor, pe hainele lor, pe sacii și desagii lor.

Și deci Aristaeu nu putea să rămână nepedepsit. Tovarășele Eurydicei, nimfele, deslănțuiră o groaznică epidemie, care făcu să se prăpădească toate albinele fiului Cyraei.

Atunci bietul Aristaeu, ne mai știind ce se facă spre a-și redobândi albinele sale, se duse la mamă-sa Cyrene, căreia i-se plânse că el, deși fiul lui Apollo, n'a putut fi scutit de nenorocirea de a i-se nimici roiurile de albine.

Mamă-sa, văzându-i nenorocirea, îi spune că trebuia să ispășiască păcatul făcut față de Orfhen, dar că leacul i-l va spune numai Proteu, un faimos profet bătrân, cu barba albă, Aristaeu jertfi pentru zeii din Infern patru tauri de o frumseță deosebită și totatătea juninci, cu gâtul neatins de jug, a căror cadavre le lasă neîngropate în o dumbravă verde. Când se ivi a noua auroră și când Aristaeu intră în pădure, văzî o minune de necrezut, văzî ieșind din măruntaele victimelor roiuri de albine, cari înălțându-se ușor în aer, întocmai ca un nor nemărginit, se atârnavă, ca strugurii, de ramurile mlădioase ale copacilor. Acestea-i redară lui Aristaeu fericirea.

Al. Popa,

prof. de apicultură.

C ă u t ă m !

Ceară.

Ceară.

Ceară.

Adresațivă către Redacția „**Stuparul Român**”,

Vaidei p. Orăștie cu probă și indicația prețului.

 Numai ceară curată și numai dela stupari cumpărăm.

Răspândiți Revista „Stuparul Român”!

Priviri generale

asupra situației apiculturii noastre
în timpul de față.

Rezumat după raportul prezentat Ministerului Agriculturii și Domeniilor de dl STAMATALACHE, Apicultorul Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Vicepreședintele al Societății Centrale de Apicultură din România
Urmare,

H) Didactica :

26. *Reviste și jurnale apicole.* — În România în prezent apar următoarele reviste apicole :

a) „*Buletinul Apicultorilor*“ revistă lunară pentru răspândirea științei apiculturii. Apare în orașul Tg.-Frumos, sub direcțiunea d-lui D. Stamatelache, apicultor al Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

b) „*Stuparul Român*“ revistă lunară pentru răspândirea cunoștințelor albinăritului rațional. Apare în Deva. Redacția la dl Nicolae Voina, propagandist apicol al Ministerului Instrucțiunii.

c) „*România Apicolă*“ organ al Societății Centrale de Apicultură. Apare lunar în București.

d) „*Prietenul Apicultorului*“ organ al Soc. „Apicultorul“ din Basarabia. Apare lunar la Chișinău.

e) „*Viața Albinelor*“ organ al asociației albinarilor din Cernăuți. Apare lunar în Cernăuți sub conducerea d-lor T. E. Prelici, Filip Fedorowicz și Dumanschi.

f) „*Méhészeti Közlöny*“ organ al Societății de Apic. Ardeleană, apare la Cluj, redactată în limba maghiară.

g) „*Bienenzüchter*“ organ al Soc. de Apic. Bănățeană, apare la Timișoara, redactată în limba germană.

Articole privitoare la albinărit mai publică regulat „*Revista Științelor Veterinare*“, precum și revistele agricole : „*Viața de Țară*“, „*Viața Agricolă*“, „*Câmpul*“, „*Foaia Plugarilor*“, etc.

27. Asociațiuni Apicole :

a) *Societatea Centrală de Apicultură din România*, cu sediul în București, str. Rotari No. 38.

b) *Societatea Națională de Apicultură*, din vechiul Regat, cu sediul în Galați, str. Domnească 133.

c) *Societatea de Apicultură Ardeleană*, cu sediul în Cluj, Str. A. Mureșan No. 10.

d) *Societatea de Apicultură Bănățeană*, cu sediul în Timișoara, Str. I. Maiorescu No. 17.

e) *Societatea Cooperativă „Apicultorul”* din Basarabia, cu sediul în Chișinău, Str. Regele Ferdinand, colț cu Sinadins.

f) *Asociația Albinarilor din Cernăuți*, cu sediul în Cernăuți, str. Miron Costin No. 2.

28. *Invățământul Apicol:*

a) *Școli apicole.* — În anul 1923, Ministerul Agriculturii și Domeniilor a înființat la Chișinău prima *Școala inferioară de de apicultură*. Invățământul în această școală este împărțit în 4 ani de teorie cu lucrări practice $\frac{1}{2}$ an de practică la una din Instituțiile Statului sau la un alt așezământ particular.

b) *Ateliere apicole.* — La Ferma Academiei de Agricultură din Cluj, se află un atelier apicol, prevăzut cu toate mașinile și uneltele de tâmplărie necesare, acționate mecanic și conduse de un inimos șef de ateliere. În acest atelier se lucrează permanent la confecționarea a tot felul de stupi și uneltele necesare apiculturii raționale pentru instituțiile Statului și pentru particulari.

c) *Regiuni apicole.* În prezent apicultura în Ardeal este împărțită în 5 Regiuni apicole: Baia-Mare, Cluj, Sighișoara, Siblu și Băile Herculane.

Fiecare din aceste regiuni apicole este condusă de un profesor ambulant de apicultură, recrutați din corpul didactic, preoți și din cei mai de seamă apicultori ai regiunii.

Menirea acestor profesori este propaganda și învățământul apicol, prin conferințe și prin ținere de cursuri periodice de apicultură însoțite de practică.

În Ardeal, Ministerul Instrucțiunii a mai înființat un post de propagandist apicol, în persoana d-lui N. Voina, dirig. școlii prim. din Vaidei, jud. Hunedoara, care în vara anului 1925 a ținut primul curs de apicultură, la care au asistat 23 cursiști.

Pentru Basarabia există o singură regiune apicolă, cu sediul la Chișinău. Aceasta, ca și cele din Ardeal, are un frumos program de activitate pe tărâmul dezvoltării apiculturii.

d) *Alte măsuri oficiale pentru dezvoltarea creșterii albinelor.* — În vechiul Regat *Direcțiunea Generală a Fermelor, Pepinițelor și Punctelor Agronomice*, de sub conducerea d-lui D. Căruntu,

în scop de a răspândi albinăritul sistematic și de a forma apicultori practici pentru Stat și particulari, a luat măsuri — începând din anul 1924, — ca pe lângă stupăriile deja existente, de a înființa la toate fermele și pepinierele Statului câte-o stupărie demonstrativă și de producție mare, cu stupi din sistemele cele mai perfecționate („Dadant-Blatt“ și „Layens“).

Această măsură, deși la începutul aplicării ei, a dat rezultate multumitoare, întemeiându-se la un mare număr de ferme și pepiniere, unde mijloacele și împrejurările locale au îngăduit, frumoase stupine moderne, punându-se astfel bazele viitoarelor stupării mari sistematice, cari vor contribui în viitor într'o mare măsură la răspândirea creșterii albinelor în regiunea respectivă și la instrucția elevilor.

D. Stamatelache

Apicultor, Tg-Frumos.

—x—

Primul roiu artificial.

În primăvara aceasta să împlinesc 8 ani de când mă ocup cu stupăritul. Am început cu unul pe care l'am cumpărat mai mult în glumă dela o văduvă din Feredeul Geoagiului. Am sperit, mult, am și vândut, mi-au și murit, mi-au și furat, iar Murășul mi-a înecat vre-o 10 la Crăciun și totuș am rămas cu 35 familii.

Mi-aduc aminte cu drag de primele încercări și debutări în apicultură și în deosebi de primul roiu artificial. Cărți nu aveam și totul făceam după spuse. Unii ziceau să le dau făină cu zahăr, alții mai ocoși, pui fripți, alții ouă ferte, smântână și câte toate, ca nutrire speculativă. În o farfurie le-am pus apă și pe deasupra pale spre a nu să îneca fetițele tatii. Stupul care a fost primitiv, în buduroi, l-am întărit așa de bine, încât la începutul lui Mai era puternic, gata de roire.

Mă interesam în sat de coșnițe goale și n'am găsit, căci și cei ce aveau, așteptau să le iese roii. Ce să fac? Mă duc în comuna vecină Geoagiu și aflu de o stupină veche cu coșnițe sistematice, la un evreu, care era aplicat să-mi vândă o ladă (uleu coșnița, stup) cu cadre, faguri artificiali, cu de toate, numai bani să-i fi dat. Ne-am ajuns cu târgul, ba mi-a spus cum să face o roire artificială, ca să nu mă agățăr prin pomi, ori chiar să fugă.

Cum am sosit acasă, temându-mă să nu fugă roiul și să rămân de pagubă, m'am apucat să fac o roire artificială. N'aveam nici mască (voal) nici afumător, nici mânuș, sau alte acarete, nimic, ba nici ajutor, căci oapnenii erau la lucru, servitoarei îi era frică de înțepături, căci o pățise cu obrazul, când mi-a așezat stupul în stupină. Așteptam în drum să văd pe cineva trecând. Nu trecea nimeni, ba dela o vreme văd pe învățătorul și-l chem de ajutor.

Ascultător, cum e și astăzi, vine, dar să teama și el de înțepături. Il asigur și îi dau o sită pentru legat obrazul și a fi păzit la ochi, apoi un ștergar pentru învălilitul mânilor. Luăm și un scaun, de care uita-se să-mi spună evreul, am pus uleul pe scaun și astfel plecăm în grădină pentru roirea artificială. Coșnița primită o ridic eu ca mai curajos, o așez întors și cu fagurii către scaun pe care să afla uleul cumpărat. Până aci totul era bine, acum a rămas ca învățătorul înarmat cu sita să țină coșnița de jos bine și eu să bat cu două bețe începând dela vârf. Cum am început să bat, îndată s'au speriat albinele și țisna afară și în loc să se ducă către uleu, au dat buzna în fața învățătorului, care a lăsat coșnița și a luat-o la sănătoasa. Coșnița s'a răsturnat, și eu după el și abia la 1 klm. ne-am oprit. Fugeam, nu doar că ne mai urmărea albinele ci două afurisite s'au prins de capul învățătorului. Zumzăiau la ureche neputându-și rupe acul și de groază striga. Eu eram îndărăptul lui, cu sita în mână, pe care o lăsa-se mie la fugă și pentru ai da ajutor. I s'au umflat capul, ochii, încât nu-l mai cunoșteai și medicina de amoniac nu i-a folosit nimic, doar că i-a calmat din dureri. Trei zile și trei nopți să tot cânta de umflături.

Către seară iată un rus prinsonier, stupar vestit, să reîn- toarcea dela câmp și auzind de pacostea noastră, vine, ridică coșnița și-l trece singur în uleul sistematic. Ba mă strigă și pe mine să-mi arăte regina și acum eu cu sita alerg să o văd. O plăcere am avut atunci la vederea M. S. Reginei și am uitat că o albină s'a furisat pe mână în sus.

După opt ani, și astăzi facem haz din primul roi artificial, dar mai ales de fuga învățătorului, căci zice: nici trenul, nici motorul, ba nici glonțul nu-l ajungea în fuga-i de albine.

Gelmar, 6 Febr. 926.

Sever A. Pecurariu
preot, apicultor.

Însușirile individuale ale stupilor

de N. Voina.

Pentru ajungerea scopului de-a ridica apicultura modernă la nivelul altor țări, este necesar și practic de-a observa însușirile individuale a diferitelor familii de stup.

Observările acestea practicându-le an de an, cu timpul ni se prefac în sânger, încât involuntar cunoaștem individualitatea diferiților stupi, întocmai ca învățătorul a celor 50—60 elevi de sub conducerea lui.

Cunoașterea obiceiurilor, năravurilor, sau mai corect, însușirilor individuale a stupilor, este un lucru important în apicultura modernă, pentru că ne pune în situația de-a ne feri de manipulări și operațiuni zadarnice, mai bine zicând, suntem în curat cu aceia, că la cutare ori cutare stup ce lucrări trebuie să săvârșim pentru ajungerea rezultatului dorit către care voim a-i direcționa activitatea.

Fiind stăpâni pe însușirile individuale a stupilor, nici odată nu vom orbeca. Diferința acestor însușiri individuale a stupilor, adesea sunt izbitoare. Astfel :

1. La repaosul de iarnă.

Dacă peste iarnă cercetăm zilnic stupii, punând urechea la urdiniș, observăm că unii, fără nici-un zumzăt, par'că ar fi fără viață, odihnesc, alții au zumzăt lin, ușor, îndestulitor, până când alții au un zumzăt mai pronunțat, mai tare, mai neliniștit.

Unii stupi la temperatură de $+8-6^{\circ}\text{C}$. și adesea și la temperatură mai joasă să desfac din clorchin și să respiră pe faguri.

Unii stupi numai în luna Martie încep creșterea puetului, la alții găsim puet proaspăt în Februarie și Ianuarie, ba unii nici nu întrerup puetul din toamnă până la deschiderea vegetației, — natural — în cerc restrâns.

Purtarea aceasta diferită a stupilor nu se poate explica și atribui altei împrejurări, decât însușirilor individuale a stupilor. Da, pentru că noi știm, că coșnițele sunt egal de călduroase, nutrimânt au din abundență, temperatura din afară îi atinge într'o formă pe toți, aerul nu le lipsește și totuși atâta diferență.

2. La zborul de curățire.

Zborul de curățire dupăcum știm îl fac albinile pentru a-și ușura intestinele de rămășițele grămădite peste iarnă. Lucru natural, că de aceasta curățire toate familiile au lipsă în aceiaș măsură și totuși, câte diferenți și câte excepțiuni poate observa și constata apicultorul înțelept.

Unele familii chiar și peste iarnă, dacă zilele sunt princiноase, fec zborul de curățire, altele nu să mișcă absolut din ciorchinul de iarnă, nici chiar primăvara la $+9-10^{\circ}\text{C}$., ca să se curețe, numai după 6—7 zile de aceiaș temperatură, pe când altele cară apă, polen, curăță coșnița, îngroapă morții etc.

Să întâmplă adeseori, că după 6—7 zile princiноase pentru curățire să urmeze 2—3 săptămâni cu ploi, vânturi, zăpezi și astfel acele familii, cari nu s'au curățit în timpul priincios, sunt silite asta la închisoare și acestea săptămâni.

Pe lângă toată această închisoare lungă, când facem vizita generală și parțială în Primăvară, nu observăm că din aceasta întârziere a curățirii, familiile să fi rămas îndărăpt, ori că această întârziere să aibă vre-o înrăurire defectuoasă asupra desvoltării și prosperăriiilor în viitor.

E un lucru zadarnic deci a ne amesteca în viața naturală a albinelor în unele cazuri, cum este și aceia de-a stîpula stupii la curățire. Sunt apoi familii îndărătнице, pe cari nu le putem sili la zborul de curățire. Silindu-le la zbor prin ciocănire, prin suflare în urdiniș, prin stropire cu miere călduță amestecată cu apă, ne succede a scoate albinile până la urdiniș dar nu cu gândul de-a să curăți ci pentru a ataca pe tulburătorul liniștei lor. Peste puțin timp, albinile conturbate să adună din nou în ciorchinul lor de iarnă, fără a avea habar de intenția noastră ca să se curețe și pe lângă toate acestea, acești stupi vor eși ca cel mai buni în recoltă și adesea și în roi.

Aplicația stupilor spre diaree nu atărnă totdeauna dela iarna lungă, pentrucă atunci toți stupii egali ar cădea în acest morb. Praxa însă ne arată, că numai unii stupi sunt aplicați spre aceasta boală și ce e mai interesant, că tocmai aceia, cari sunt nelliniștiți și cari fac zborul de curățire de timpuriu și nu acela, cari stau liniștiți și întârzie cu zborul de curățire.

Cauza scursoarei este umezeala și deasa conturbare de peste iarnă. Stupii, cari sunt aproape de pământ, lângă vre-un părete umed, sau cu fața către meazănoapte mai totdeauna cad în diaree,

unii mai tare alții mai puțin, până când aceia, cari sunt așezați mai sus cu fața către răsărit ori miazăzi sunt mai totdeauna scutiți. La coșnițele cu urdinișul sus încă nu se observă scursoarea, fiindcă vaporii, cari ar produce umezeala din coșniță, să departă cu înlesnire și astfel albinile iarnează în aier curat și uscat, condiția primordială a bunului iernat. De altcum, diarea să ivește la mulți stupi cu finea iernei în măsură mai mică, care însă, nu trebuie să ne supere, pentrucă după două-trei zboruri înceată și dispare ca și când nu ar fi fost.

3. La recoltă, puet și roit.

În ce privește recolta, găsim trei faze a însușirilor individuale.

La unele familii observăm, că toată silința o depun pentru a grămădi cât de multă miere, încât numai că nu roiesc, ci sărăcesc în muscă până în toamnă, încât dacă nu ne îngrijim de timpuriu de extragerea mierei, pentru a pune la dispoziția reginei faguri goli pentru ouă, mor în unsoarea lor, cum să zice. O altă primejdie a hărniciei acestor stupi să manifesta la coșnițele imobile de paie, curpăn, nuele, papură, în cari nu putem controla viața internă a stupilor. Primejdia o aflăm în împrejurarea, că albinele, deși puține, ca de regulă explicabilă, nu au în coșniță faguri goli pe cari să-și formeze ciorchinul de iarnă și astfel la prima temperatură sub 0C. albinile mor, neputând ierna pe faguri cu miere, îndeosebi dacă ea este și operculată.

Faza a doua să manifestă prin aceia, că unii stupi își prăpădesc toată recolta pentru creșterea puetului. Sporesc, sporesc, iar sporesc. Miere nu au numai pela periferie. Sporirea aceasta natural trage după sine roi peste roi, încât să prăpădește însuși stupul bătrân și nici dela roi nu avem nici un folos.

Acești stupi sunt cei mai fatali pentru stupari. Cunosc un

Aceia ne este prieten, acela ne voește binele, care trimite abonamentul la timp. Ajutorul dat la timp este îndolt ajutorii

Administrația.

stupar inteligent, (numele nu înpoartă) care rivala cu mine întru înmulțirea stupilor. Eu puneam pe iarnă 60—65 stupi, el 70—80—100. Eu aveam primăvara 60—62, iar el 30—40. Eu înaintam încet, cu sporire de 50—60%, el cu 2—300%, adică dela tot stupul 2—3 și adesea și 4 roi.

Lacomia lui se răzbuna peste iarnă, pentru că roii fiind slabi, să prăpădeau peste iarnă plus, că un mare procent a roilor, precum și a stupilor roiți, deveneau besmetici și cu matcă falsă.

Vara, stupina acestui prieten să umfla ca cimpoiul, primăvara scădea. Cărei altă împrejurări am putea atribui aceasta decât însușirile individuale a stupilor săi, practicând el an de an sistemul de roit, stipulând cu acest sistem și mai tare însușirea individuală, care de altcum era în sângele tuturor stupilor săi. Azi s'a cumițit acest prieten schimbând și sistemul de manipulare și exploatare, precum și coșnița, și îl merge bine.

În faza a treia găsim pe acel stupi, cari desvoaltă o activitate proporțională în sporire și recoltă. Stupii cu astfel de însușiri individuale sunt o adevărată binecuvântare pentru stupari.

Cu rațiune, pe astfel de stupi îi putem direcționa după cum vrem; spre roire, spre recoltă, sau pentru amândouă. Din acești stupi trebuie se ne creștem regine ori trântori pentru nobilitarea și înprospetarea sângelui celor din categoria primă și a doua.

Însușirile acestea individuale a stupilor, că unii sunt aplicați numai spre roire, iar alții numai spre a recolta cât de mult, a dat naștere și a ridicat teoria, care se practică azi în general peste tot locul, fără a avea succesele dorite, că stupului cu aplicații spre roire să-i mărim coșnița pentru a-l sili să roiască dacă urmărim sporirea.

Deși teoria este generală, ba în unele tratate de apicultură este citată ca drept axiomă, ea totuși dă greș. A înăbuși instinctul natural, izvorât din însușirea individuală, este un lucru greu.

Succede nu e vorbă, dar a o ridica ca o regulă generală este o afirmație îndrăzneță. Iată un exemplu pe care l'am pățit de nenumărate ori. Până practicam stupăritul în coșniți regnicolare ungurești și coșniți Liebner, închideam matca în partea de sus a coșniței cu grația lui Hanemann. Scopul cel urmăream era ca stupul să nu roiască, în schimb însă, să recolteze cât de mult. Ce se întâmplă? Stupul își creștea matcă tineră în acel despărțământ, care fiind zveltă, nefructificată, trecea cu ușurință prin

gratie și roja ca roi prim cu matcă tină, iar cea bătrână rămănea acasă. Iată o abatere și excepțiune dela regula generală, că roiul prim iese cu matca bătrână. Cazul acesta ne dovedește încă odată, că albinele să știu acomoda de minune împrejurărilor, când voim a înăbuși instinctul lor hărăzit.

Cunosc apoi cazuri, când un stup a dat 3 roi în același zi, altul a dat 13 roi într'o vară, alții au roit, deși coșnița nu era edificată decât pe jumătate. Toate acestea cazuri nu pot avea altă explicație, decât în însușirea individuală spre înmulțire și roire. Stupilor cu astfel de însușiri, neamănat trebuie se le schimbăm matca, fiind ei numai o greutate și năcaz pe capul stuparului, fără a aduce vre-un folos real.

4. La înpunsături încă se manifestă însușirea individuală. Unii stupi rabdă în liniște și cele mai grele operațiuni tîmpt îndelungat, alții rabdă până la un timp, după care, dacă nu terminăm repede cercetarea, încep a ataca cu vehemență.

Sunt apoi stupi cari în momentul când deschidem ușa ori fereastra coșniței, atacă cu o vehemență, încât și cel mai iscusit stupar trebuie se capituleze.

Față de oameni încă au albinele o purtare curioasă. Pe unii oameni (cum din norocire sunt și eu) îi sufăr în nemijlocita apropiere a urdinișului, pe alții nici prin grădinile vecinilor. Am avut caz, când lucrătorii preotului gr.-cat. din localitate, care era vecin cu mine, — au fost siliți se fugă acasă dela săpatul cartofilor. După 4—5 ore au venit din nou la continuarea lucrului, când au fost din nou alungați de albine; astfel că numai des de dimineață și seara putea să-și sape cartofli.

Iată tot atâtea însușiri individuale ale stupilor, cari la aparență, înaintea laicului, sunt neînsămănite, noi însă, cari ne ocupăm intensiv cu apicultura, nu numai propriu zis, ci din punct de vedere științific, trebuie se ținem seamă de ele.

Ceea-ce observăm ori auzim în aceasta privință, se o dăm

Reclame și publicațiuni la

„Stuparul Român“
se primesc cu prețuri eftine

În „vileag“ prin revistele noastre de apicultură, că cu timpul se putem înregistra și noi o literatură apicolă, care să fie a noastră și care va fi urmașilor noștri o chezășie, că noi prin noi ne am ridicat și nu am maimuțat pe nime. Observând și studiind mereu, între altele și însușirile individuale ale stupilor, cu timpul vom fi stăpâni pe viața și activitatea stupilor, exploatându-le munca și spre folosul nostru și al urmașilor noștri.

Natural, că după cum ciasornicarului de odinioară nu la succes se ajungă la rezultatul, că cele o sută de ciasornice atâr-nate pe păretele lui, se bată toate de-odată, astfel nici noi nu vom ajunge încurând, ca toți stupii se lucreze și să se supuie voinței noastre.

Abateri și excepțiuni au fost și vor fi totdeauna, nu numai în apicultură, ci în ori-ce ram al economiei. Natura nu are salt, ea își urmează drumul și sub influința, ei noi trebuie se ne sbatem, să studiem, să suferim, ca cu timpul se ne apropiem încâtva de a fi stăpâni pe îndeletnicirile și ocupațiile noastre, cari sunt în legătură cu ea.

(Vom continua această temă și primim cu drag informații și observații în această direcție).

—X—

Lucrări în April.

După rapoartele sosite la redacție în cele mai multe părți stupii s'au curățit în luna Februarie, ba de prin Bănat ne-a venit vestea că stupii au recoltat polen și au cărat apă cu o sânguință nemaipomenită. Toate acestea dovedesc, că puețul a luat o estensiune oarecare. Urmă însă Martie, cu zilele babelor, cu vânt, zăpadă, ploi timp schimbăcios, care ne-a silit a ridica din nou scândurile de zbor înaintea urdinișelor. Soarele sclipea numai din când în când.

Perderea în albine a fost mare, pentru-că nutremântul puețului reclama apă și iară apă și astfel albinele zburau afară și pe timp neprincios și cădeau jos cu sutele și cu miile.

Perderea e simțitoare în luna aceasta, când fieștecare albină prețuește ca 10—20 în vară.

Vizita generală deci nu s'a putut face, ci a rămas pe April dacă nu va fi și el hărăgos. Ori-cum va fi luna aceasta tot-

deuna are și zile senine și călduroasă în cari putem efaptuii vizita generală despre care am amintit în No. trecut. Mă mărginesc aci a spune numai lucrurile lunei April, cari necondiționat trebuie să se facă după-ce Martie a fost atât de mașter.

• La vizita generală, dacă în vre-un stup nu găsim pueț, este dovadă că e besmetic.

Pe acesta îl împreunăm cu altul, astfel, că stropim albinele cu miere subțiată cu apă călduță și le măturăm de pe rame la stupul cu care facem împreunarea. Măturatul de pe rame să se facă totdeauna cu o peană de găscă. Să nu înțelegeți aripa întreagă, ci o singură peană.

Acest mod este cel mai sigur, doară atâta să mai zic, că împreunarea să se facă cătră seară totdeauna.

Stupului slab, dar cu matcă bună, trebuie să-i dăm o deosebită îngrijire, căldură și nutremânt. Nutremântul îl dăm în zama de miere, pe cari îi luăm cu ocazia vizitei dela acei stupi, cari au miere din abundență, înlocuind locul lor totdeauna cu faguri de lucrătoare goli, imediat după cel din urmă ram cu puiet. Stupul slab are lipsă și de apă, pe care o dăm într'un ram gol.

Stupii slabi, dar cu matcă bună, merită ori-ce osteneală și spese, pentrucă, este adevărată, că nu vor roii, dar în schimb ne dau o recoltă bună, ne răsplătește munca și spesele înzăcit.

Să continuăm cu nutritul cu făină, fie în lăuntru stupului, în vre-un ram gol fie afară. Când nu mai cercetează albinele făină este sămn că au pastură, polen destul în natură. În timpul acesta sunt înfloriți caisii, vișinii, cireșii, persecii, prunii. Peste vre-o câteva zile înfloresc merii și perii. Iată timpul fix, când putem începe nutritul speculativ.

Dacă ne-am decis a nutri stupii speculativ, fie pentru roi timpurii, fie pentru recoltă, trebuie să ținem seamă de următoarele:

1. Stupii aleși pentru speculație să aibă miere din abundență, pentru-că ceea-ce îi dăm noi este numai o hrană stimulentă în doză mici.

Miere curată de stup, în orice cantități mari, se află de vânzare la redacție. Prețuri moderate. Puritya mierei garantată.

2. Nutritul să se facă totdeauna seara și des de dimineață se luăm vasele, pentru a încunjura răpirea.

3. Nutriitul odată început se îl continuăm până la eșirea primului roi, întâi tot a doua seară, apoi în toată seara și pe urmă iară tot a doua și treia seară.

Pe la finea lunei designăm stupii pentru roit și stupii pentru recoltă.

Stupilor aleși pentru roit le mărim cuibul numai până la un amintit număr de rame, după felul coșniței și îi ținem tot îmblojiți și sub căldură, până la ivirea primului roi.

Stupilor de recoltă le mărim cuibul cât numai să poate. Se ne ferim însă de regula ce o obișnuiam noi în Ardeal cu coșnița regn. ung. de-a da un fagur gol întră doi faguri cu puieț. Acest lucru îl putem face în jumătatea a doua lui Mai ori Iunie, dar acuma ar fi o greșeală de neiertat, pentru-că am despărți cuibul în două și nu s'ar putea menține căldura centrală, care în această perioadă este atât de necesară.

Să grijim ca adăpătoarele să fie totdeauna cu apă. Coșnițele pentru roit se stee gata. Fieștecare stupar să se îngrijească de vre-o câteva crescătoare de matce, cari sunt niște coșnițele mici, pe 4 rame, de măsura ce obișnuiește. Să fie la îndemână prăjini și coșniți ușoare de carton pentru prinderea roilor. Fagurii de rezervă să se afume pe timp cald cu pucioasă în toată săptămâna. Ramele noi să se confecționeze cu începături sau faguri artificiali, ca să fie totul gata. Registrul stupilor, registrul umblării timpului trebuie se fie înaintea ochilor. Ne vor fi de mare folos în viitor.

R.

—x—

UN APÊL

către apicultorii din Ardeal, Bănat și părțile Ungurene.

Șefii de regiuni apicole dinpreună cu alți intelectuali apicultori în 25 Februarie a. c. după întocmirea programului cursurilor de apicultură în Ministerului Agriculturii, au avut o consfăturire la Carpați. S'a discutat mult asupra unei societăți de apicultură a ardelenilor bănățenilor și părțile ungurene. Era și tim-

pul suprem, ceasul al 12-lea, ca în fine să se facă o inițiativă și în direcția aceasta.

Afară de consfătuirea acestor chemați a da directive, au mai sosit o sumedenie de scrisori la redacție, cari unisono cer, solicită și reclamă înjghebarea acestei societăți în frumosul Ardeal și bogatul Bănat. Ne-au sosit scrisori din cari am spicuit că numai în Bănat să află 15 vagoane de miere din recolta anului trecut și din cauza îndolenței unor factori competenți, nu să poate valoriza. Stuparii sunt aproape desperați, că nu li-se golesc vasele și noua recoltă dă peste ei. Iată un lucru din cele multe și număroase, pe care o societate puternică aici în Ardeal așa ușor o rezolvă.

Lucrul nu este nou aici în Ardeal, pentru că dupăcum am mai amintit noi, dl prof. Precup din Cluj a înființat o societate de apicultură în Cluj în anul 1921, care a vegetat, stagnat ca pe urmă să înceteze de tot. Societatea înființată de dl Precup are și statutele aprobate, pe cari le vom produce în N-rii viitori.

Dl Precup spune, că societatea și-a sistat activitatea din cauza îndolenței stuparilor. Are dreptate dl profesor Precup pentru că îndolența stuparilor a fost o urmare a lipsei unei reviste. Azi cu mari greutate și jertfe o avem. Prin ea ne putem spune părerile, doleanțele.

Ea este o coeziune a tuturor stuparilor. Rămâne deci, ca onorații cititori ai revistei și toți stuparii, să ne trimită la redacție pe o carte poștală, că *aderează la înființarea acestei societăți*, pronunțându-se totodată, care oraș ar fi mai potrivit pentru o adunare gen. de constituire, *Cluj, Alba-Iulia, Arad, Timișoara*. În scrisoare să se amintească și *luna cea mai potrivită* a ținerii acestei adunări, August ori Septemvrie.

REDACTIA.

—x—

DIVERSE

În 25 Febr. a. c. au fost întruniți la București la Ministerul Agriculturii, toți șefii de regiuni agricole, unde s'a întocmit programul cursurilor de popularizare a apiculturii.

Tot în aceiași zi și-a prezentat și redactorul revistei „Stuparul R.” ca propagandist apicol proiectul de muncă (pentru două cursuri cu învățători, elevi normaliști, seminariști și preoți) Mi-

nisterului Instrucțiunii, Directoratului Gen. al învățământului primar-normal. Din cauza, că aprobarea definitivă n'a sosit încă până la punerea revistei sub tipar, rămâne a o publica în viitor.

DI. DR. Florin Begnescu, savantul scriitor apicol, merituosul membru al Comitetului nostru de redacție lucrează cu zor la „*Monografia albinăritului în Țară*“ precum și la traducerea în românește a interesantului volum „*Nites sur e Abeille et l'Apiculture dans l'Antiquité*“ al d-lui R. Billiard.

Noi colaboratori la „Stuparul Român“. Cu brațele deschise salutăm în mijlocul colaboratorilor noștrii pe d-nii Gavril Todică, cunoscutul scriitor și astronom ardelean din Geoagiu de jos și dl ing. Jean Morărescu din Craiova, adânc cunosător a vieții albinilor și mare maestru în învățarea condeiului. Trăiască!

Pentru orientarea publicului consumător de miere. Mi-s'a întâmplat în mai multe rânduri, că nu puteam valoriza mierea din cauza că era zaharizată, cristalizată și poate aceasta li-s'a întâmplat și altor colegi stupari. Intr'una din zilele unei trecute, călătorind dela București spre Teiuș, dau în vorbă cu un venerabil preot român. Natural, povestea a ajuns la albine, miere și de-ale noastre... O doamnă din Buzău, care călătorea la Sighișoara, ne tale conversația și cu durere ne spune, că e suferindă și medicul la recomandat miere, dar n'a găsit miere curată în Buzeul întreg. În toate prăvăliile — spunea doamna — mierea era albă și tare, încât nici cu cuțitul nu o puteai tăia. În fine s'a plâns către un cantonier stupar, că el îi trebuie miere curată, căci cea din prăvălie e albă și tare și nu seamănă a fi miere. Cantonierul i-a dat apoi înadevăr 2 kg. miere cu 200 lei, deși în prăvălie o putea căpăta cu 100 lei, dar nu-i pare rău, că barem a fost miere adevărată. Atâta!

Datorința noastră a apicultorilor este ca noi să luminăm cu scrisul și cu cuvântul prin gazetele din provincie și la toate convenirile prin societăți, că numai mierea cristalizată, zaharizată este adevărată miere. Și că mai îngrabă este felsificată mierea fluidă, care nici când nu să zaharizează.

Trebuie să arătăm cum să scaldă mierea cristalizată înainte de consumație și anume: Vasul în care avem mierea cristalizată îl așezăm într'un alt vas cu apă caldă, cu o temperatură până la 70—80° C. și în scurt timp mierea să fluidează, recăpătându-și

aroma, mirosul par'că ar fi atunci extrasă din faguri. Dacă trecem peste 90°C. cu căldura apei în care scaldăm vasul cu miere, ea nu să mai cristalizează ani de-a rândul.

Doamna neorientată să mira ca de mare lucru de spusele mele. Eu mă gândeam la șmecherul cantonier apicultor, căruia s'a plăns doamna și ia recomandat mierea lui, care nici nu mai încapă îndoială că nu a fost curată, dar a tras-o pe sfoară, valorizându-și mierea în modul arătat mai sus. Nu scăpați din vedere a spune și lumina pe cumpărătorii de miere în privința aceasta, căci să vă spun drept nu o știu nici cele mai bune gospodine.

Mai multora. Cărțile mai de seamă de apicultură :

1. **Cultura albinelor** de dr. Florin Begnescu, ediția a II-a, editura „Ancora” București.

2. **Manual de apicultură modernă** de I. P. Cerchez. Inst. de arte grafice „Tiparul Românesc”, București.

Albinăritul de Al. Popa, șeful reg. IV. apicole. „Cartea Românească”, București.

4. **„Călăuza Stuparului”** de Nicolaescu Stoienescu, ediția III, Tip. lockey-Club Ion C. Văcărescu, str. Unirii No. 4 București.

POSTA REDACȚIEI

Dlui *I. M. Craiova* Cuvintele dv. ne dau curaj de mucă. În suflet simțim o răsplată morală venită dela un sincer prieten. Fii bine venit în mijlocul nostru vrednic muncitor în via neamului românesc.

Dlui *G. T. Geoagiu*. Primiți scrisoarea. Art. numai în No. acesta a putut veni. Știam noi, că maestra matale peană nu să lasă ruginii când este vorba de vre-un lucru bun Primiți mulțumirile noastre. Mai așteptăm câteva din lada cu comorile a dv.

Dl *N. N. Dumitrescu, Craiova*. V'am trimis a doua oară No. 1 și 2 în 15 pe al 3-lea. Cărți de apicultură sunt publicate la diverse în Nr. acesta.

D. *I. Bălan, Hitiaș*. Scrisoarea dvi am trimis-o dlui Dr. Begnescu, prez. Soc. Naț. de Apicultură. Fiți cu răbdare.

Dlui *M. Tătarășan M*, La Pr. V. Hanganu, Nicolina-lași, la școala de apicultură Chișiuău, la Iosif Petz Tg. Frumos.

Dlui *P. Laga*. Vă mulțumim din inimă pentru frumoasele cuvinte de înbărbătare. Injghebarea mult dorită o facem și noi dacă și Dzeu ne ajută. Unii au făcut'o cu trimbiță și tobă, noi mergem încet, lucrăm mult și jertfim și mai mult

Elevilor școlaei norm. Blaj. Dorința vi-să împlinește. La timpul său veți fi avizați. Am trimis No. 1, 2 și 3 pe adresa școlaei normale.

Vânzare și cumpărare.

La dl Fizedean Gh. subnotar Gurahonț, jud. Arad se află de vânzare 100 familii de stupi în diferite coșniți.

Vânzarea se face din cauza schimbării domiciliului. Familiile sunt tari și de viață. A se adresa direct dlui Fizedean, pe adresa de sus.

La dl Pr. Moisă Flităr, com. Sapărtoc, jud. Târnavamare, se află o cantitate mai mare de miere aleasă prin extractor. Doritorii de-a cumpăra să se intereseze la susnumitul.

„APICULTURA C. HEREZEGH“ Turda, jud. Turda-Arieș, oferă tot felul de obiecte din ramul apiculturii cu prețurile cele mai ieftine.

Fabrica de cântare VICTOR HESS Sibiu

oferă on. apicultori, observatori apicoli, șefilor de regiuni apicole, școalelor de apicultură și agricultură etc, cântarele sale speciale pentru a observa progresul unui stup în timpul recoltei și consumația lui în timpul de iarnă. Nici din o stupărie nu ar trebui să lipsească acest cântar, care este oglinda tuturor coloniilor din acea localitate.

Cel mai important și mai
renumit Stabiliment de
Apicultură din Europa

LUCIO PAGLIA & FII

CASTEL S. PIETRO (EMILIA) ITALIA

Se oferă să introducă și la noi
în țară regine (măci) de rasă
pură italiană, născute în celule
fructificate și albine (roi) de circa
1 kgr. Albinele și reginele se ex-
pediază în ambalaj special prin
postă și cele cari sosesc moarte,
se preschimbă după înapoiere.

Toate cererile se vor adresa la d-nul

Dr. G. CARNEVALI

BUL. L. CATARGI 56, BUCUREȘTI

Reprezentantul

Stabilimentului de Apicultură

LUCIU PAGLIA & FII

pentru România.